

S
ygn. akt: I C 112/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2023 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Kieć
Protokolant:	stażysta Marta Lonska

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2023 roku w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości (...) (...) w upadłości w P.

przeciwko W. N. (1)

o zapłatę

utrzymuje w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 10 grudnia 2019 roku sygn. akt I Nc 315/19 w stosunku do pozwanego W. N. (1) w całości;

zasądza od pozwanego W. N. (1) na rzecz powoda Syndyka Masy Upadłości (...) (...) w upadłości w P. kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

SSO Andrzej Kieć

Sygn. akt I C 112/20

UZASADNIENIE

Powód – Syndyk Masy Upadłości (...) (...) w upadłości wniósł o zasądzenie od pozwanych M. B., P. B., Ł. B., M. N., W. N. (1) solidarnie kwoty 273.895,82 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz obciążenie pozwanych kosztami postępowania. W uzasadnieniu wskazał, iż roszczeń dochodzi tytułem niespłaconego kredytu zabezpieczonego hipoteką udzielonego przez upadłą spółdzielczą kasę pozwanemu M. B. na mocy umowy z 29 lipca 2013 roku na kwotę 293 000 zł. Umowa była zabezpieczona wekslem. Wobec braku spłaty należności weksel należało wypełnić i wezwać pozwanych do jego wykupu, co powodowa kasa uczyniła.

Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla z dnia 10 grudnia 2019 roku zgodnie z żądaniem (nakaz zapłaty z dnia wydany w sprawie I Nc 315/19). Nakaz ten zaskarżył w całości zarzutami jedynie pozwany W. N. (1), który wniósł o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda kosztami postępowania. W uzasadnieniu podniósł zaprzeczyl, by był obecny w siedzibie (...) przy zawieraniu umowy oraz by składał oświadczenie o poręczeniu kredytu czy poręczeniu na odwrocie oryginału weksla. Dokument ten miała podpisać inna osoba o czym zawiadomił PR T.

– OZ w P.. Nadto nie był członkiem (...) a w okresie w którym zawarł umowę był osobą bezrobotną bez możliwości płatniczych.

Sąd ustalił:

W dniu 29 lipca 2013 roku (...) oraz pozwany M. B. zawarli umowę kredytu zabezpieczonego hipoteką nr (...), na mocy której (...) udzielił mu kredytu zabezpieczonego hipoteką na kwotę 293 000 zł na remont opisanego w umowie domu oraz spłatę innych szczegółowo wymienionych w umowie zobowiązań. Kredytu udzielono na okres 15 lat. (umowa kredytowa k.10-16).

Kredyt był zabezpieczony m. in. wekslem własnym in blanco oraz poręczeniem wekslowym udzielonym przez pozostałych pozwanych. W chwili zawierania umowy weksel ten winien wystawić główny kredytobiorca i wręczyć go (...). Weksel ten winien być opatrzony klauzulą „nie na zlecenie” lub inną jednoznaczną. W razie nieterminowej spłaty kredytu (...) miał prawo go wypełnić, opatrzyć datą i miejscem płatności i przystąpić do jego realizacji do sumy odpowiadającej zadłużeniu. Weksel był płatny w dniu i miejscu oznaczonym przez (...) wg uznania. Miejsce przedstawienia weksla do zapłaty zostanie określone przez (...) w wezwaniu do zapłaty. Po wygaśnięciu zobowiązania (...) winien weksel zwrócić wystawcy który zobowiązał się go do odebrania za pokwitowaniem w terminie do 6 miesięcy od daty całkowitej spłaty kredytu. W razie nieodebrania weksla (...) mógł weksel komisyjnie zniszczyć. Zgodnie z powyższymi warunkami weksel wystawił pozwany M. B. a jedno z poręczeń wekslowych zostało udzielone przez pozwanego W. N. (1) poprzez złożenie własnoręcznego podpisu na odwrocie weksla oraz oświadczenia o treści:

„Poręczam za B. M.

N. W.

Pesel (...)” . (umowa kredytowa, weksel k. 38, opinia biegłego k. 286 - 300).

Zabezpieczeniem spłaty kredytu było również poręczenie wg prawa cywilnego udzielone m.in. przez W. N. (1).

(...) miał prawo wypowiedzieć umowę m. in. w razie nie zapłacenia przez kredytobiorcę pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności. Termin wypowiedzenia wynosił 30 dni; po jego upływie cały kredyt wraz z odsetkami stawiany był w stan natychmiastowej wymagalności. (umowa k. 10 - 15)

Procedura zawarcia umowy kredytu/pożyczki w (...) wyglądała w ten sposób, że osoba ubiegająca się o kredyt oraz chcąc udzielić poręczenia stawiała się w placówce z dokumentami potwierdzającymi tożsamość oraz dochód celem weryfikacji zdolności kredytowej. Dokumenty te były przesyłane za pomocą wewnętrznego programu do obiegu dokumentów do komórki weryfikującej zdolność kredytową oraz sprawdzającej dokumenty pod względem formalnym która przesyłała zwrotną informację do osoby przyjmującej wnioski kredytowe. Zarówno samo zawarcie umowy jak i udzielenie poręczenia następowało w obecności pracownika (...) (zeznania świadka B. S. k. 218 – 219, B. K. k. 269 – 270).

Dla pozwanego W. N. (1), M. B. i P. B. to teściowie, pozwana M. N. była jego żoną. W lipcu 2013r pozwany W. N. mieszkał u teściów pod adresem O., ul. (...).(przesłuchanie pozwanego k.171,172).

Przy zawarciu umowy pozwany M. B. wystawił weksel własny in blanco. Na jego odwrocie pozostali pozwani udzielili poręczenia wekslowego składając swoje własnoręczne podpisy (weksel k. 38; opinia biegłego k. 286 - 300).

Początkowo kredyt był spłacany regularnie. Ostatnia wpłata zarachowana na kapitał miała miejsce 16 lutego 2016 roku. Wpłaty dokonywane po tej dacie były już zaliczane wyłącznie na poczet odsetek, kosztów procesu oraz kosztów postępowania egzekucyjnego. Należność główna wynikająca z umowy kredytu wynosi kwotę 273.895,82 zł (wykaz wpłat do kredytu k. 183 - 185).

Pismami z 13 października 2015 roku (...) wypowiedział umowę informując jednocześnie, iż kwota zaległości na dzień wypowiedzenia wynosi 7617,18 zł w tym kapitał 5232, 73 zł; odsetki umowne 2379,24 zł; odsetki karne 5,81 zł (naówczas 0,0274% za każdy dzień zwłoki). Nadto poinformowana, iż cała należność z tytułu umowy staje się w całości wymagalna wraz z odsetkami i wszelkimi kosztami a umowa po wpływie okresu wypowiedzenia ulega rozwiązaniu. W związku z tym (...) wezwał pozwanych do uregulowania należności pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Pisma te doręczono: pozwanemu W. N. (1) w dniu 15 października 2015 roku zaś pozostałym pozwanym w dniu 20 października 2015 roku (pisma z potwierdzeniami odbioru k. 17 – 25). Pismami z 29 grudnia 2015 roku (...) wezwał pozwanych do spłaty należności w wysokości 279747,78 zł w terminie 14 dni od daty wezwania. Jednocześnie poinformowano o wypełnieniu wręczonego przy zawarciu umowy weksla i wezwano do jego wykupu w siedzibie (...) w P. do dnia 18 stycznia 2016 roku. Pisma te doręczono pozwanemu W. N. (1) w dniu 15 stycznia 2016 roku a pozostałym pozwanym w dniu 4 stycznia 2016 roku (pisma z potwierdzeniami odbioru k. 26 - 34).

W Komendzie Miejskiej Policji w P. oraz Prokuraturze Rejonowej w Tarnowskich Górach – Ośrodku (...) w P. toczyło się dochodzenie (sygn.. Ds. 69.2020) w sprawie podrobienia przez nieznanego sprawcę w celu użycia za autentyczny dokumentu w postaci wyżej opisanej umowy kredytu. W toku dochodzenia przeprowadzono dowód z opinii biegłego z której wynika, iż podpis pozwanego W. N. nie został podrobiony. Podpisy kredytobiorcy oraz pozostałych poręczycieli również zostały złożone przez nich własnoręcznie (k. 62 – 74 akt związkowych). Postanowieniem z 24 września 2020 roku dochodzenie umorzono na podstawie art. 17 par. 1 pkt 2 kpk z uwagi na to, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Postanowieniem SR w Tarnowskich Górach z 9 marca 2021 roku (VI Kp 354/20) zażalenia pozwanego W. N. nie uwzględniono i utrzymano w mocy zaskarżone postanowienie.

Postanowieniem z Sądu Rejonowego w Gliwicach – Wydziału XII Gospodarczego z dnia 29 września 2016 roku ogłoszono upadłość (...) i wyznaczyć syndyka masy upadłości w osobie J. R. (postanowienie z uzasadnieniem k. 9)

Powyższe ustalenia faktyczne poczyniono na podstawie dokumentów wyraźnie wymienionych, które podlegały zaliczeniu w poczet materiału dowodowego na zasadzie art. 243² Kodeksu postępowania cywilnego. Dokumenty w postaci umowy, korespondencji przedprocesowej stron czy też rozliczenia kredytu nie zostały skutecznie zakwestionowane pod względem swojej prawdziwości oraz autentyczności. Zeznaniami świadków B. S. oraz B. K. sąd dał wiarę albowiem były logiczne, konsekwentne, znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym. Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego W. N. (1) w zakresie w jakim przedstawiał, iż nie poręczał umowy kredytowej i zabezpieczającego ją weksla jako nie znajdującym potwierdzenia w pozostałym zgromadzonym materiale dowodowym, stanowiącym linię obrony obliczoną na uzyskanie korzystnego rozstrzygnięcia; przeciwnie z materiałów postępowania (opinia biegłego grafologa sporządzona w niniejszej sprawie, opinia grafologa sporządzona w w postępowaniu PR sygn. ds. 69.2020), wynikają fakty przeciwne. Sporządzona przez biegłego z zakresu grafologii P. J.. opinia grafologiczna w ocenie Sądu w sposób wyczerpujący odpowiadała na zadaną przez Sąd tezę. Była ona spójna, logiczna, konsekwentna, biegły przedstawił drogę, która prowadziła do jego wniosków a wnioski przedstawił stanowczo. Biegły porównywał pismo pozwanego na wekslu z pismem pozwanego z innych dokumentów; drobiazgowo oraz szczegółowo analizował charakter pisma pozwanego, sporządził charakterystykę charakteru pisma pozwanego (określił jego cechy charakterystyczne takie jak stopień wyrobienia; rękę którą jest kreślone, stopień naturalności i staranności, czytelność, płynność kreślenia; układ znaków, wyrazów i wierszy oraz odstępy między nimi; sytuowanie napisów i znaków i ich elementów względem siebie i podłoża, rozmieszczenie podpisów, szybkość pisania, impuls pisma, następstwo znaków, nacisk narzędzia pisarskiego na podłoże, wielkość pisma, szerokość znaków, nachylenie, stosunki kątowe, budowę znaków, formy powtarzalne w ich budowie, budowę wiązań). Z tych przyczyn sąd uznał opinię biegłego za w pełni wiarygodną.

Sąd pominął wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu grafologii uznając, iż twierdzenia na poparcie tego wniosku (nie wzięcie pod uwagę różnic w kreślonych przez pozwanego niektórych literach (litery (...)) jakoby widocznych gołym okiem) nie są w ocenie Sądu wystarczające do uwzględnienia wniosku. Biegły zresztą na różnicę w pisowni niektórych znaków (liter) zwracał uwagę wskazując jednocześnie, iż mimo to można wyróżnić w piśmie pozwanego cechy dystynktywne i powtarzalne pozwalające zakwalifikować materiał do

dalszych badań porównawczych. Nadto odnośnie litery (...) biegły znalazł cechy wspólne tj. sposób kreślenia i konstrukcji detali majuskuły (...) tj. sposób i miejsce inicjacji kreślenia, kierunek linii pisma oraz kąt nachylenia gramm bocznych (k. 292, 298). Z tego też względu dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego było niecelowe. Prowadziło do zbędnego przedłużenia postępowania oraz generowało jego zbędne koszty. Podkreślić należy, iż samo niezadowolenie strony z treści opinii nie uzasadnia dopuszczanie dowodu z opinii innego biegłego na tę samą okoliczność.

Sąd zważył:

Żądanie powoda zasługiwało na uwzględnienie.

Powód w pozwie wniósł o zasądzenie od pozwanych M. B., P. B., Ł. B., M. N., W. N. (1) solidarnie kwoty 273.895,82 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 stycznia 2016 roku, z weksla. Jednocześnie powód powołał się na stosunek podstawowy umowę kredytu zawartą z pozwanym M. B., której poręczycielami byli pozwani (zarówno poręczenie cywilne, jak i poręczenie wekslowe. Wydany w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 10 grudnia 2019r (pod sygn.. I Nc 315/19) stał się prawomocny wobec pozwanych M. B., P. B., Ł. B., M. N.,. Pozwany W. N. (1) złożył skutecznie zarzuty do nakazu zapłaty, które okazały się niezasadne.

W ocenie Sądu zasadność roszczenia oraz jego wysokość została przez stronę powodową wykazana dokumentami w postaci umowy kredytowej, weksla, korespondencji przedprocesowej oraz dokumenty księgowego obejmującego rozliczenie umowy rozliczenia umowy. Do wyliczeń strony powodowej pozwany nie wniósł zastrzeżeń. Roszczenie powoda zostało zatem wykazane zarówno co do zasady jak i co do wysokości.

Pozwany W. N. (1) podnosił, że roszczenie powoda jest wobec niego bezzasadne. Podniósł iż to nie on udzielił kredytobiorcy głównemu poręczenia wekslowego ani nie potwierdził poręczenia własnoręcznym podpisem. W jego ocenie ww. zabezpieczenie roszczeń (...) zostało uzyskano w drodze przestępstwa, o czym zawiadomił on organy ścigania. W niniejszej sprawie Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu grafologii. W wyniku przeprowadzenia tego dowodu niezbicie wynika, iż pozwany W. N. udzielił spornego poręczenia wekslowego. Nadto nie wykazał, by weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową, bez uzasadnienia w stosunku podstawowym. Jak wynika przy tym z akt dochodzenia (sygn.. Ds. 69.2020) w sprawie podrobienia przez nieznanego sprawcę w celu użycia za autentyczny dokumentu w postaci wyżej opisanej umowy kredytu, pozwany złożył również podpisy na dokumentach załączonych do umowy kredytowej, w tym na oświadczeniu poręczyciela.

Weksel z którego powód wywodzi roszczenie został wystawiony przez kredytobiorcę głównego zaś poręczenia wekslowego udzielili pozostali pozwani, w tym pozwany W. N. (1). Oświadczenie o poręczeniu wekslowym jest prawidłowe i skuteczne w rozumieniu prawa wekslowego (art. 103 w zw. z art. 30 - 32 Prawa wekslowego). Każdy z pozwanych, w tym W. N. (1) wyraźnie oświadczył, iż poręcza za kredytobiorcę głównego (wystawcę weksla) wskazując go z imienia i nazwiska. Zgodnie z art. 32 prawa wekslowego poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył.

Roszczenie powoda wynika również ze stosunku podstawowego; pozwany W. N. poręczył zobowiązanie z umowy kredytowej.

Powyższe okoliczności uzasadniały utrzymanie na zasadzie art. 493 par. 4 kpc w mocy nakazu zapłaty z dnia 10 grudnia 2019r.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Koszty procesu objęte nakazem zapłaty oraz punktem 2 wyroku obejmują opłatę od pozwu oraz koszty zastępstwa procesowego wg par. 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku o opłatach za czynności radców prawnych oraz opłatę od pełnomocnictwa.

SSO Andrzej Kieć

